

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
preidobite za naročnika, Vam bo hvale-
šen, ker ste mu odprli pot k sreči lepemu
in zanimivemu živlu. 11 11 11

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 19. — Štev. 19.

NEW YORK, TUESDAY, JANUARY 24, 1939 — TOREK, 24. JANUARJA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

NACIJSKI PRENAPETEŽI VZNEMIRJAJO HITLERJA

UPRAVA NEM. NACIJONALISTICNE DRŽAVE BO NAZNOTRAJ POVSEM REORGANIZIRANA

Ostri boj med Goeringom in Goebbelsom ogroža
obstoje Velike Nemčije. — Po Nemčiji gre krik:
"Druga revolucija je v teku." — Hitler je šel s
svojo vojaško odredbo preko glav armadnih
častnikov.

PARIZ, Francija, 23. januarja. — Ostri boj med
maršalom Hermannom Goeringom in propagand-
nim ministrom dr. Paulom Josipom Goebbelsom se
bliža svojemu koncu in tretjemu cesarstvu vsled te-
ga preti razpad, kot zagotavljajo dobro poučeni
diplomatski opazovalci.

"Druga revolucija je v teku!" — Ta zmagovalni
krik radikalnih nacijev se razlega po celi Nem-
čiji.

"To je začetek konca!" tiho govore nasprotniki
nacijske vlade.

Nacijski fanatiki mislijo, da so zadnje dni dobi-
li vse, ali pa mogoče še več, kot pa so izgubili v kr-
vavem "čiščenju" 30. junija, 1934.

Po svojem zastopniku dr. Goebbelsu, ki zago-
varja načela najbolj zagriženih nacijev, ne samo
zato, da pred javnostjo opere svoj škandal, ki ga je
povzročilo njegovo razmerje z igralko Barovo,
temveč da se tudi zopet povzpne na stališče, s ka-
tere ga je izpodrinil maršal Goering, so pripra-
vili dolg seznam zahtev za fuhrerja Hitlerja. In
dvema njhovima zahtevama je že ustregel.

Med drugim je Hitler vstregel zahteve radikal-
nih nacijev, da je zopet oborožil napadalne čete
rjavosrajčnikov, toda s tem je šel preko glav čast-
nikov redne armade (reichswehra), kar bo mogo-
če vodilo do državljanske vojne.

Dr. Goebbels je 12. januarja Hitlerju v Ber-
chtesgadenu predložil skrbno sestavljene zahte-
ve več voditeljev radikalnih nacijev, med kateri-
mi so načelnik nemške tajne policije Gestapo
Heninrich Himmler, zagovornik in voditelj giba-
nja za povratek k nemškemu novemu paganstvu
Alfred Rosenberg, vnunji minister Joachim von
Ribbentrop in največji sovražnik Židov Julius
Streicher.

Kot pravi poročilo, je dr. Goebbels v imenu ra-
dikalnih nacijev Hitlerju stavil naslednje zahteve:

1. Obnovitev programa NSDAP (Nazional
Socialistische Deutsche Arbeiter Partei — Naro-
dno socijalistična nemška delavska stranka) s po-
sebnim ozirom na gospodarski položaj. To zahte-
vo je dr. Goebbels podprl z dolgim poročilom o
komunističnim delovanjem. Za temi poročili, ki
jih je tajna policija Gestapo v resnici dobila, pa
je nekaj drugega. Himmler je v industrijske kra-
je poslal svoje agente, ki so nastopali kot komu-
nistični agitatorji, čijih namen je bil doseči zmanjša-
nje produkcije v nekaterih industrijah, da je mogel
dr. Goebbels zvrniti vso krivdo na komuniste.

2. Odstranjenje onih ministrov, ki so — kot tr-
di dr. Goebbels — odkrito pokazali, da so pri-
pravljeni izdati narodni socijalizem v prid med-
narodnim visokim financam. Med temi je Goeb-
bels imenoval maršala Goeringa in odstavljeno ga
predsednika nemške državne banke dr. Hjalmarja
Schachta.

3. Popolna neodvisnost elitne garde in Gesta-
po pod Himmlerjem od "nezdravega" nadzor-
stva maršala Goeringa.

4. Zopetna oborožitev nacijske stranke proti
naraščajoči oblasti reichswehra in drugim naspro-
tujočim krogom, ki po Goebbelsovem zatrdilu vo-
dijo narod v državljansko vojno. Kot pravi Goeb-

Vroč spopad med avtnimi delavci v Detroitu

LIDA BAROVA JE IZGINILA

Goebbelsova prijateljica
je izginila iz svoje vile.
Njen mož Froelich je
najbrže mrtev.

BAZEL, Švica, 23. jan. —
Živalna filmska igralka Lida
Barova, s katero je imel propa-
gandni minister dr. Paul
Joseph Goebbels ljubavno raz-
merje in bo zaradi tega najbr-
že izgubil svoje visoko mesto
pri nacijski vladi, je nenadoma
izginila iz vile ob Van-
skem jezeru blizu Berlina.

Kot pravi neko poročilo, je
bila lepa Barova v petek od-
peljana iz vile, kjer je več ted-
nov živela pri svojih prijate-
ljih.

Ob istem času pa so prijate-
lji moža Lide Barove, filmske-
ga igralca Gustava Froelicha,
izvedeli, da je bil Froelich iz
koncentracijskega taborišča,
kamor ga je dr. Goebbels po-
slal v oktobru, odpeljan "ne-
znanokam".

Po mnenju svojih prijateljev
je bil Froelich ustreljen, ker
je povzročil velik škandal, da
je propagandnega ministra dr.
Goebbelsa pozval na dvoboj,
ker je zasledoval njegovo le-
po, plavalasno ženo.

Dr. Goebbelsa so Froelichu-
vi prijatelji nekaj dni pred Bo-
žičem našli pri Barovi v nje-
nem stanovanju in so ga skoro
do smrti pretepli. Od tedaj je
Barova pod Goebbelsovim var-
stvom živela v vili ob Van-
skem jezeru. Ker pa je vsled
tega škandala Goebbelsov vpliv
zelo padel, se ni več mogla za-
našati na njegovo zaščito in je
izginila.

Takoj nato, ko je bil dr.
Goebbels tepen, je bila filmska
slika, v kateri je Barova na-
stopala; umaknjena iz vseh
nemških gledališč.

SENAT POTRDIL IMENOVA- NJE HOPKINSA

WASHINGTON, D. C., 23.
januarja. — Senat je danes po-
trdil imenovanje Harryja L.
Hopkina za trgovinskega taj-
nika. Zanj je bilo oddanih 58.
proti njemu pa 28 glasov.

bels, bi v kaki tuji vojni prišlo do vstaje armade,
vsled česar bi bila nacijski stranki vzeta vsa moč.

Hitler, ki je še vedno razburjen zaradi škanda-
la, ki ga je Goebbels povzročil s svojim razmer-
jem z Barovo, na njegove besede ni ničesar odgo-
voril.

Hitler je nato poklical k sebi Goeringu, katere-
mu je pokazal Goebbelsove obdolžitve proti nje-
mu in dr. Schachtu.

Goering je zmajal z ramami in Hitlerju zatrdil
svojo zvestobo do narodnega socijalizma ter re-
kel, da dr. Schacht še nikdar ni bil član nacijske
stranke. Posledica tega je bila, da je Hitler dr.
Schachta odslovil kot predsednika nemške držav-
ne banke in na njegovo mesto imenoval Walterja
Funka, čegar geslo je "delo je kapital" in vsled
česar je radikalnim nacijem po volji.

PERKINSOVO BI NEKATERI RADI OSTRANILI

Očitajo ji, da se je preveč
zavzela za delavskega
voditelja Bridgesa, ki
bi moral biti deporti-
ran.

WASHINGTON, D. C., 23.
jan. — Republikanski kongres-
nik Thomas iz New Jersey je
rekel, da bo jutri predložil re-
solucijo, v kateri bo zahteval,
naj bo Miss Perkins takoj od-
stranjena kot delavska tajnica.
Thomas je podal svojo izja-
vo par minut zatem, ko je de-
mokrat Norton prečital zbor-
niški pismo, ki ga je dobil od
Perkinsove. V pismu navaja
delavska tajnica razloge, čemu
ni bil deportiran znani delav-
ski voditelj Harry Bridges, ki
je proglasil in vodil več stavk
na zapadni obali.

Na vprašanje, kaj misli o tem
pismu, je odvrnil Thomas: —
Jutri boste izvedeli. Časnikar-
ji so hoteli vedeti, če bo pred-
lagal, naj bo Perkinsova od-
stranjena iz delavskega urada.

— Da, to bom predlagal, —
je odvrnil.

Perkinsova izjavlja, da je
Diesov odbor, ki preiskuje ne-
ameriške delavnosti, posloval
zelo pristransko. Obtožbe, ki
jih je dvignil proti Bridgesu,
so bile brez vsake podlage.

IMENOVANJE AMLIE-A

WASHINGTON, D. C., 23.
jan. — Predsednik Roosevelt je
danes imenoval za člana med-
državne trgovinske komisije
Thomas R. Amlie-a iz Elkhorn-
na, Wis. Amlie je bil prej pro-
gresiven član poslanske zbor-
nice.

SMRTNA KOSA

V Brooklynu je umrl rojak
Joseph Medek, stanujoč na
87-79 — 119th St., Richmond
Hill, L. I. Pogreb bo s sv. ma-
šo v Slovenski cerkvi na Osn-
cesti v četrtek dopoldne ob 10.
uri in bo pokopan pri sv. Tro-
jici. — Prizadetim naše so-
žalje.

AMERIŠKE MORNARIŠKE POSTOJANKE

Predsed. Roosevelt je
predlagal utrjene po-
stojanke. — Posebno
otok Guam v Pacifiku
bo utrjen.

WASHINGTON, D. C., 22.
januarja. — Predsednik Roose-
velt je v svoji poslanici na
kongres priporočal, da Zdru-
žene države na svojih posest-
vih in okoli obrežja zgrade mo-
čne mornariške postojanke za
obrambo dežele.

Obe zbornici kongresa bosta
razpravljali o tem in zlasti o
utrdbi važnega strateškega
otoka Guama. Za te utrdbe je
že zadnji kongres dovolil pet
milijonov dolarjev. Predsednik
Roosevelt je predlagal, da se
izpla ta znesek za mornariške
utrdbe, toda svojemu poročilu
je dodal, da more biti utrjevan-
je vstavljeno, ako se politič-
ne razmere premeni.

Japonski militaristi so takoj
nastopili proti utrditvi Gua-
ma, češ, da se hočejo Združe-
ne države s tem pripraviti na
velik napad na Japonsko.

Guam se nahaja 1400 milj
južno od Jokohame, 1500 milj
vzhodno od Mauila in 5100
milj od San Franciscu. Le ne-
kaj milj severno od Guama pa
se nahaja 16 Mariana otokov,
nad katerimi je Liga narodov
dala mandat Japonski.

Otok je primeroma majhen:
je dolg samo 30 milj in od 4
do 8 milj širok, ter meri 225
kvadratnih milj. Toda otok je
trda skala, nad katero leži ze-
lo rodovitna plast zemlje, na
kateri pod zelo ugodnim pod-
nebjem dobro uspeva copra,
hruške, pinje, sladkorni trs, li-
mone, kava, koruza, riž krom-
pir in drugo.

Na Guamu se pogosto ustav-
ljajo trgovski parniki in aero-
plani, ki vzdržujejo promet
med Ameriko in Azijo. Pred
vsem pa je otok velike stra-
tegične važnosti.

Zgodovina Guama, kolikor
se tiče belega človeka, seže do
6. marca, 1521, ko je na svojem
potu okoli sveta Magellan do-
spel na otok. Guam je največ-
ji v skupini otočja.

Magellan je otokom nadel
ime Islas de los Ladrones (Ta-
tinski otoki), toda leta 1868 so
dobili ime Marianas po av-
strijski nadvojvodinji Mariji
Ani, ki je bila španska kralji-
ca. Do 21. junija 1898 so bili
otoki pod špansko zastavo, ko
je kapitan Henry Glass s svo-
jo križarko Charleston na po-
tu na Daljni Iztok pristal v
Agani na Guamu ter obvestil
španskega guvernerja, da je
odstavljen. Šest mesecev za-
tem je predsednik McKinley s
posebnim odlokom postavil o-
tok pod upravo ameriške vo-
jne mornarice. Nedolgo nato je
Španija prodala ostale otoke
Nemčiji.

NEKATERI SO NAVDUŠENI ZA MARTINA, DRUGI PROTI NJEMU

DETROIT, Mich., 2. januarja. — Tukaj se je vr-
šilo zborovanje avtnih delavcev Plymouth skupine
Automobile Workers. Unija pripada CIO. Govorili
so razni govorniki ter razpravljali o stališču, ki ga
je v zadnjem času zavzel predsednik H. Martin.
Nekateri so bili zanj, nekateri proti njemu.

PRODIRANJE V KATALONIJO

Francove prve čete so se
približale Barceloni na
16 milj. — Po vladni
odredbi so v Kataloni-
ji zaprte vse trgovine.

HENDAYE, Francija, 23.
januarja. — Vsled vladne od-
redbe so bile po celi Kataloni-
ji zaprte vse trgovine in tovar-
ne, razum munijskih, ko se je
5 sovražnih armadnih zborov
priborilo na razdaljo 16 milj od
Barcelone.

Tovarniški delavci so dobili
ukaz, da grade konkretne pod-
stavke za topove in barikade
po barcelonskih ulicah, da re-
publikanci branijo mesto proti
fašistom, ki prodirajo proti
Martorelli, ki se nahaja samo
10 milj od Barcelone.

Odprti so samo uradi listov
in nekaj restavracij. Vsi mo-
ški v starosti pod 55 let in že-
nske od 18. pa do 40. leta so
bile postavljene na razpolago
vojaškimi oblastim.

Grmenje fašističnih topov,
ki razbijajo zadnje utrdbe
pred Barcelono, je mogoče raz-
ločno slišati v Barceloni. V
presledkih pol ure pa fašistič-
ni bombniki sipljejo bombe na
mesto.

Kot pravi poročilo iz Bur-
gosa, pričakuje general Fran-
co, da bo pred koncem tega te-
dna mogel z več sto težkimi to-
povi obstreljevati Barcelono,
ako se do tedaj ne poda.

Fašisti poročajo, da so ob
obrežju od Barcelone oddalje-
ni samo še 16 milj.

ZAGONETNA USODA

MARLBORO, Mass., 20.
jan. — Pred oseminštirideseti-
mi leti sta Nelsonu Dionu zgo-
rela dva otroka. Igrala sta se
z užgalici, nakar je v spalni-
ci izbruhnil požar.

Včeraj je zadela Diona, ki je
bil star 82 let, ista usoda in
sicer v isti spalnici. Kadil je
v postelji, in vnela se je ode-
ja ter je zgorel ob živem tele-
su.

Guam šteje 22,314 prebiva-
cev, med katerimi je 20,000 do-
mačinov.

Ogorčenje je tako naraslo,
da so se navzoči dejanski spo-
padli. Nad 300 delavcev se je
udeležilo debate s pestmi, mi-
zami in stoli. Šele poklicana
policija je napravila red in po-
mirila vročkrvneže.

Po zborovanju je rekel Pat
McCartney, voditelj Martinov-
vih pristavev, da je večina o-
dobrila Martinove nazore, de-
čim so Martinovi nasprotniki
zatrjevali, da sploh niso prišli
do besede in da so bili vsi
predlogi nepravilno sprejeti.
Prepir se je začel že pred šol-
skim poslopjem, v katerem se
je imelo vršiti zborovanje.

Policija je zastražila oder
ter razpostavila svoje ljudi po
dvorani. Govorniki, ki so hvali-
li Martinovo politiko, so bili
izžvižgani.

Homer Martin, ki je prejšnji
teden odstavil petnajst članov
izvršilnega odbora, se je po-
svetoval v nekem tukajšnjem
hotelu z zastopniki avtnih u-
nij v Michiganu, Ohio, India-
ni in Wisconsinu. Zastopniki
je bilo nad sto lokalnih unij v
organizaciji, oziroma polovica
članstva United Automobile
Workers.

V hotelu preko ceste se je
posvetovalo petnajst mož, ka-
tere je Homer Martin izključil
iz glavnega odbora. Rečeno je
bilo, da ne bodo mirovali, dok-
ler ne bo Homer Martin od-
stavljen.

KITAJSKA UPA NA ZMAGO

ČUNGKING, Kitajska, 23.
januarja. — Dr. Sunfo, sin
očeta kitajske republike dr.
Sunjatsena, je častnikarskim
poročevalcem izrazil svoje pre-
pričanje, da bo Kitajska do
konca letošnjega leta izvojeva-
la zmago nad Japonsko.

"Japonska se naglo pribli-
žuje točki," je rekel dr. Sunfo,
"ko ne bo mogla več dalje in
ne bo več mogla dobavljati vo-
jaštva in vojnega materiala, s
katerim bi nadaljevala vojno.
70 odstotkov njene vojaške si-
le je že izčrpanih.

"Naša bodočnost pa se ve-
dno bolj jasni. Borimo se z na-
raščajočim zaupanjem, novim
edinstvom in novo močjo. O-
mahujoči morje v vladi so bi-
li odstranjeni in vlada je po-
stala trdna."

Dr. Sunfo je dalje rekel, da
japonski militaristi pripravlja-
jo zrušitev japonske finančne
stavbe, vsled česar bo nastal
splošni polom in morebiti celo
revolucija.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Bakar, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
301 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
In Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto .. \$7.50
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPIŠI brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar za naročnino naj se blagovito pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

RELIEF IN DAVKI

V kongresu se je debata glede reliefa zaključila s kompromisom, predsednik je pa poslal prejšnji teden kongresu dvojno poslanico, v katerih zahteva znatno razširjenje sistema za javno zaščito, ter priporoča, naj bodo podrejeni državnim in zveznim postavam glede dohodninskega davka vsi zaslužki zveznih, državnih in okrajnih nameščenec.

Doslej ni bilo treba državnim in okrajnim uradnikom plačevati zveznega dohodninskega davka, zvezni uradniki so bili pa oproščeni državnih dohodninskih davščin.

Nadalje priporoča predsednik, naj bo socialne zaščite deležnih nadaljnjih šest milijonov delavcev, ki doslej niso imeli te ugodnosti. To so predvsem poljedelski delavci, lišni uslužbenici, mornarji itd. Upati je, da bo njegov predlog odobren.

Za relief je zahteval predsednik 875 milijonov dolarjev, toda poslanska zbornica je dovolila le 725 milijonov.

S tem denarjem bodo nezaposleni preko zime preskrbljeni, nakar bo dovoljenih najbrž nadaljnjih 350 milijonov dolarjev v to svrhu.

Ako kongres ne bo vpošteval Rooseveltovih nasvetov, bo izgubilo delo nad en milijon WPA delavcev.

Predsednikov predlog podpira tudi senator Borah, ki se običajno ne strinja z njim.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM

Vse kaže, da se bliža koncu nečloveško klanje, ki se že tri leta vrši v nesrečni španski zemlji.

Dve veliki državi — Anglija in Francija — sta se izneverili svoji nalogi. General Franco bo zmagal z nujno izdirektno pomočjo.

Borba španskih republikancev je bila vredna vsega obudovanja. Prelivali so kri in se borili proti največji nevarnosti, ki ogroža sodobni svet — borili so se proti fašizmu. Njihovih žrtve se zaenkrat še ne da preceniti. In tudi ne žrtve njihovih zaslepljenih rojakov, katerim je obljubljal Franco deveta nebesa. Devetih nebes pa ne bodo deležni, pač pa Mussolinijevega blagoslova.

Kakor hitro bo padla zadnja republikanska postojanka, Barcelona, bo Mussolini osrečil Španijo. Za kralja bo postavil nekega Emanuelovega nečaka.

Mogoče se bodo Španci takrat spametovali.

POŽAR V DES MOINES

Ko je kazal toplotomer par stopinj pod ničlo, je izbruhnil v Globe tovarni v Des Moines, Iowa, požar ter popolnoma uničil poslopje.

Nova ameriška industrija

Kakor je poudaril predsednik Roosevelt v svoji letni poslanici na kongres, nujni problem Amerike je "dati vsakemu človeku, ki hoče delati, dejansko delo ob dostojnih mezdah". In da se doseže ta cilj — rekel je — je potrebno "da se kapital — privatni in javni — stavi na delo."

Nezaposlene delavce more absorbirati poljedelstvo, promet, rudarstvo, trgovine, osebne službe itd., ali od tovarniških in mehaničnih služb se pričakuje največji razvoj. Leta 1930 so tovarniške industrije zabeležile 28,8 odst. skupnega prebivalstva v starosti nad 16 let, ki je zaslužilo.

Federalni trgovinski departament je ravnokar izdal izid cenazna tovarna za leto 1937 in ta pokazuje, da vzlic stalni veliki nezaposlenosti se ameriške tovarniške industrije približujejo višini, kakršna je obstojala pred depresijo. L. 1937 je bilo v Združenih državah več kot 166.000 tovarni, zaposlujočih približno 10 milijonov delavcev in uradnikov. Ti so prejeli čez 12.829 milijonov dolarjev na mezdah in plačah. V primeri z letom 1933 ko je industrija padla na najnižjo stopnjo po depresiji, se je število mezarjev povečalo za 48,1 odst. in njih plačane mezdle so se povečale za 104,7 odst. Ako se imamo v tej deželi osem do deset milijonov nezaposlenec, je to vsaj deloma posledica okolištin, da ni bila industrija v stanju razširiti se do take mere, da bi mogla absorbirati tri milijone mladih delavcev, ki vsako leto prihajajo na novo na trg dela.

Tovarne železa in jekla so za leto 1937 zabeležene kot največja ameriška industrija, a skoraj 650.000 delavcev je v njej zaposlenih. Za njo prihaja avtomobilska industrija s 530 tisoč delavcev in uslužbenec, 462.000 delavcev je bilo zaposlenih v tiskarskih in časni-karskih zavodih, 363.000 je delo v industriji oblačil, 252.000 v tovarnah čevljev, 148.000 v izdelovanju konzerv, itd.

Nadaljni razvoj in izboljšanje teh in drugih "starih" industrij se more pričakovati, ali ameriški ekonomisti gledajo nadepolno na ustvaritev novih industrij, ki utegnejo uporabljati veliko število delavcev; precejšnje dobe prosperitete so bile vsaj deloma nastale vsled razvoja novih industrij.

V tej zvezi je zanimivo navesti štirinajstoric ključnih

Iz Jugoslavije.

Lačni volkovi raztrgali dečka in 10 ovac.

V vasi Bešpolju v Bosni se je pripetila strašna nesreča. Mladi Joca Andrijević je odšel v stajo pokladat ovcam. Ker se mu je približalo od zadaj krdo lačnih volkov, ki so planili nanj in ga raztrgali. Potem so planili volkovi še na ovce in jih raztrgali. Nesrečni deček je zakričal, ko so ga napadli volkovi. Oče je slišal njegov krik in prihitel sinku na pomoč s sosedi, ki so pregnali volkove in rešili nekaj ovac.

V prijateljevi hiši ustreljen.

Pomoči je bil ustreljen v vasi Kladnje blizu Bosanskega Novga prenožni kmet Dušan Kondić. Bil je v gosteh pri svojem prijatelju Pavlu Stojkoviću. Naenkrat so počili pred hišo trije strelji. Nekdo je streljal s samokresom skozi okno in zadel Kondića, ko se je pripravljaj, da bi pri prijatelju prenočil. Zadel ga je v glavo, tako da je kmalu izginil.

DOLGO SPANJE PO AVTO-MOBILSKI NESREČI.

Nenavaden primer spalne bolezni zaposluje ta čas kodanske zdravnike. Neka 28 letna ženska je padla z avtobusa in udarila z glavo na kameniti tlak. Od tedaj leži brez zavesti oziroma v letargičnem spanju v bolnišnici. Od nesreče so potekli že skoraj štirje meseci, pa se še ni prebudila. Zdravniki upajo še vedno, da se bo osvobodila, kajti v nekem drugem primeru, ki so ga imeli v isti bolnišnici, se je mlada ženska prebudila po 130 dneh in je potem ozdravela.

prema za modernizacijo ameriškega poljedelstva, masna produkcija, polaroida za steklo, ki ne odseva žar, sintetična svila, papir iz južnih borov, masna produkcija zmrazjenih jedil itd.

"GLAS NARODA"
pošljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

587.264 NOVIH DRŽAVLJANOV NATURALIZIRANIH OD LETA 1935.

V letih 1935 do 1938 je bilo 587.264 inozemcev pripuščenih k ameriškemu državljanstvu. To število vključuje 162.078 inozemcev, ki so bili naturalizirani v fiskalnem letu, ki se je zaključilo 1. julija 1938. Od teh zadnjih 14.884 inozemcev je bilo iz Jugoslavije.

Sodeč po zadnjem ljudskem štetju, 60 odst. tujerodcev, živčevih v Združenih državah, je bilo že naturaliziranih. Vsekakor naturalizacija tvori velik problem za velike število tujerodcev.

HITLERJEVA ZVEZDARNA V RIMU.

Na Monte Porzio bodo v kratkem postavili spomenik na lasko bivanje nemškega državnega kancelarja Hitlerja v Rimu. Spomenik bo imel podobo observatorija, ki bo najmodernejše opremljen v Evropi. Ko je lani Hitler obiskal Mussolinija, mu je, kakor znano, poklonil popolno opremo za zvezdarno. Letos spomladi bodo položili temeljni kamen za observatorij, ki bo stal v slovitem vinskem kraju Frascati, 22 km oddaljen od Rima.

Zvezdarna bo imela dve kupoli in velik laboratorij. Tam bo nameščen veliki teleskop, namenjen za fotografiranje nebesnih teles. Nadalje bo v teh prostorih poseben astrograf, sestavljen iz treh teleskopov ter mnoge druge priprave za merjenje žarkov.

Peter Zgaga

— Čemu nosijo ženske visoke pete? Kdo jih je iznašel? — me vprašuje radoveden rojak. Če se ne motim, je visoke pete iznašla ženska, katero je možki na čelo poljubil.

Sodnik: — Obsojeni ste na izgubo državljanških pravic. Obsojenec: — Torej mi ne bo več treba davka plačevati.

Če hočeš biti z vsemi prijatelji, se ne smeš nikdar smešiti neumnostim, ki jih počenajajo ljudje.

Rojak je imel hudo ženo, ki se ga je pa nekega lepega dne naveličala in pobegnila od njega.

Toda ženski ni dobro samu biti. Premislila se je in se vrnila k možu.

— Ali mi boš odpustil, ker sem te zapustila? — ga je vprašala še precej ponižno.

— Prav rad ti odpustim, ker si me zapustila, — je rekel. — Nikdar ti pa ne bom odpustil, ker si se vrnila k meni.

Na svetu ni nič lažjega kot vreme prerokovati. Če pravi oficijelno vremensko poročilo, da bo jutri dež, reci, da bo solnce. Če napoveduje poročilo solnčen dan, reci, da bo li-lo kot iz škafo.

V devetindesetdesetih slučajih boš pravo ugautil.

Ta je iz stare Avstrije.

V bolnišnici je ležal vojak. Na nogi je imel nekaj lišaj, ki ga je grozno srbel. Doktor ni dobil primernega mazila, si je nogo sleherni dan do krvi izpraskal.

Lišaj se je le počasi zdravil. Zdravnik je predlagal, naj pošljejo moža na daljši dopust. Predlagal je tudi, naj dajo bolniku za tri mesece zdravila, da se mu ne bo treba praskati.

Visoka vojaška oblast je ugodila prošnji glede tri mesečnega dopusta, prošnja glede mazila je bila pa odbita z naslednjo utemeljitvijo:

Če se poda infanterist L. na dopust, ne potrebuje mazila, ker bo imel dovolj časa za praskanje.

Blagor pečlarjem, zavidanja so vredni!

Nekoč sem ga srečal v Brooklynu. Menda je bilo lani ali predlanskim dan po svetem Martinu. Obraz mu je žarel zadovoljstva in veselja, in se mu je za pribojšek še malo masti cedilo po bradi.

— Odkod pa? Kam pa?

— Od kosila prihajam. Izvrstno kosilo. Le pomisli — pečena gos. Na veselici sem jo zadel.

— Nimaš slabega okusa, prijatelj. — mu pravim, — koliko vas je pa bilo pri kosilu?

— O, samo dva sva bila v začetku, nazadnje sem bil pa sam.

— Samo dva? — se začudim.

— Ja, sam dva, — odvrne. — Jaz in pečena gos. Ko sem gos pospravil, sem bil pa sam. No, pa naj se kdo reče, da pečlarji niso zavidanja vredni.

Neki znanstvenik pravi, da bo po štirinšestdesetih letih znanjalo na zemlji hrane in kuriva.

To je grozna novica. Toda jaz se tolažim z mislijo, da po štirinšestdesetih letih ne bom več lačen, ne žejen. In če se bodo uresničile želje nekaterih, me tudi zeblo ne bo.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Nekaj posebnega!
Naročite se danes!

VSAKEMU,
ki naroči Slovensko-Amerikanski Koledar za leto 1939, pošljemo ...

IZŠEL JE
Slovensko-Amerikanski KOLEDAR
1939

POVESTI ZGODOVINA HUMOR
ZEMLJEPISE GOSPODINJSTVO
NARAVOSLOVJE
RAZNOTEROSTI NAVODILA

50c s poštnino

Naročite pri:
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York, N. Y.

Ne zamudite to prilike!

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.45	Din. 100
\$ 4.75	Din. 200
\$ 7.00	Din. 300
\$ 11.00	Din. 500
\$ 21.50	Din. 1000
\$ 42.50	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.30	Lir 100
\$ 12.—	Lir 200
\$ 20.—	Lir 500
\$ 37.—	Lir 1000
\$ 112.50	Lir 2000
\$ 167.—	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST., NEW YORK

Kratka Dnevna Zgodba

KAREL ČAPEK:

POSLEDNJA SODBA

Znani razvpiti, od neštetihi tirale in cele armade orožnikov in detektivov preganjani morilec Kugler je izjavil, da ga ne bodo ujeli živega in ga res tudi niso ujeli, vsaj živega ne. Njegov poslednji v celem deveti umor je bil, da je ustrelil orožnika, ki ga je hotel aretirati. Orožnika je sicer pobil, toda sam je dobil sedem krogel, od katerih so bile tri na vsaki način mrtne. Tako je ušel, kakor je kazal vitez, zemeljski pravici.

Njegova smrt je nastopila tako hitro, da ni utegnil obento posebne bolečine. Ko je njegova duša zapustila telo bi lahko obstrmela nad čudovitostjo sveta nad temnim in nekončnim pustim svetom izven prostora. Toda ni obstrmela. Človek, ki je bil v zaporu in v Ameriki, smatra oni svet enostavno za novo torišče, na katerem se da s troho živostit že nekako prebiti, kakor pač kjer koli drugje.

Končno je Kuglerja dohitela neizogibna Poslednja sodba. Ker je v nebesih običajno izjemen položaj, je prišel pred Senat in ne pred Poroto, kakor bi bil zaradi svojih dejanj dober pričakovalec. Sodna dvorana je bila opremljena preprosto, tako, kakor na zemlji. Če si jo na hitro ogledate, je tam bistveno manjkal le križ, na katerega prisegajo priče. Sodnikov je bilo troje, samih starih, ki so si zaslužili to čast že s strogi in nepriljudnimi obziri. Formalnosti so bile v neki meri dolgočasne.

Kugler Ferdinand, nezaposlen, rojen tega in tega dne, umrl. Tu se je izkazalo, da Kugler ne ve za dan svoje smrti, takoj je spoznal, da mu to neznanje v očeh sodnikov škodi, in zakrknil se je.

"Česa se čutite krivega?" je vprašal predsednik.

"Ničesar," je rekel Kugler zakrknjeno.

"Privedite pričo," je vzdihnil predsednik.

Kuglerju nasproti se je vse-

del mogočim, zelo neobičajno velik stavec, odet z modrim plaščem, posutim z zlatimi zvezdami sodniki so ob njegovem prihodu vstali in proti volji, kakor začaran, je vstal tudi Kugler. Šele ko se je stavec vsedel, so tudi sodniki sedli. "Priča," je prišel predsednik. "Vsevedni Bog. Poslednji sod vas je poklical, da bi pričeval v zadevi Kuglerja. Kot najvišji resnici vam ni treba prisegati. Prosim vas v interesu razprave, da ostanete pri stvari in ne prehajate k podrobnostim, ki niso zakonske narave. In vi, Kugler, ne segajte priči v besedo. Zaman bi tajili. Prosim gospoda svedoka, da prične."

To rekoč se je sodnik z lakom udobno naslonil na mizo in snel zlate naočnike, očitno pripravljen na daljše svedkov poročilo. Najstarejši votant se je udobno namestil, da bi lahko zadremal. Angel — zapisnikar je odprl knjigo življenja.

Priča, sam Gospod Bog, se je rahlo odkašljal in prišel.

"Torej, Kugler Ferdinand, Ferdinand Kugler, sin tovarniškega uradnika je bil že kot otrok pokvarjen; ti fante ti, ti si počenjal hudobije! Mamico si imel zelo rad, toda sramoval si se to pokazati, za to si bil trmast in neposlušen. Se spominjaš, kako si ugriznil očeta v palec, ko te je hotel nabiti, ker si kradel rože na notarjevem vrtu?"

"Kajle so rože, namenjene Irni," se je spomnil Kugler. "Vem," je rekel Bog. "Toda, kaj si je bilo sedem let. Vsi, kaj se je potem zgodilo z njo?"

"Ne vem."

"Poročila se je, vzela Oskarja, tovarnarjevega sina, zanosila je in za splavom umrla. Se spominjaš Rudija Zarubova?"

"Kaj se je z njim zgodilo?"

"Šel je bratee, k mornarjem in je v Bombaju propadel. Vidva sta bila najbolj razposajena fantina v vsem mestu.

Ferdinand Kugler je že z desetimi leti kradel in na debelo lagal; hodil je v slabo družino, kakršna je bil pijanec in berač Diabola, s katerim je delil hrano."

Sodnik je zamahnil z roko, češ, da to ne spada sem, toda Kugler je vprašal plašno. "In kaj se je zgodilo z njegovo hčerko?"

"Z Marženko?" je rekel Bog. "Čisto se je izgubila. S štirinajstimi leti se je prodajala, z dvajsetimi leti je umrla in v smrtni agoniji se je spomnila tebe. S štirinajstimi leti si pil in uhajal z doma. Tvoj oče se je do smrti zalostil in tvoja mati si je izjokala oči, osramotil si svoj dom in tvoja sestra, tvoja ljubka sestra Marta ni našla ženina, in bi jo prišel iskat v morilec dom. Se vedno živi samotno in bedno in se preživlja z malimi izdelki, s katerimi jo milosrdni ljudje ponižujejo."

"Kaj pravkar dela?"

"Zdaj je pravkar pri Vlaku v trgovini in kupuje niti, da bi šivala do noči. Se spominjaš te trgovine. Tam si kupil mavričasto stekleno kroglico, ko ti je bilo šest let, a že prvi dan si kroglico izgubil in je nikakor nisi mogel najti. Se spominjaš, kako si tedaj besno in neotolajljivo tulil?"

"Kam neki se je takrat zakotalila?" je vprašal Kugler napeto.

"Vendar v odtok pod kapjo. Vidiš, bratee, tam leži še vedno in od tega je že trideset let. Pravkar na zemlji dežuje in kroglica se otrasa hladne in besneče vode."

Kuglerja je prevzelo in sklonil je glavo. Toda predsednik je nataknil očale in mirno rekel:

"Priča, preiti moramo k stvari. Je obtoženec moril?"

"Priča Bog je prikinjal. "Devet ljudi je ubil. Prvega pri pretepu. Zato se je v kriminalu pokvaril. Druga je bila nezvesta ljubica. Tretji je bil stavec, ki ga je oropal. Četrty je bil nočni čuvaj."

"Kaj je umrl?" je vzkliknil Kugler.

"Umrli po treh dneh," je rekel Bog. "V hudih bolečinah. Zapustil je šest otrok. Peta in šesta žrtev sta bila dva stara možička, ubil ju je s sekiro, a našel je le šestnajst kron, ker sta imela preko dvajset tisoč."

Kugler je poskočil.

"Prosim vas, kje pa?"

"V slamnici," je rekel Bog. "V platneni vrečici pod slamnico, kamor sta skrivala svoj denar, ki sta ga bila prikoparila z lakoto in oderuštvo. Sedmega človeka je ubil v Ameriki, bil je novodošlec, krajan, ki si, kakor otrok, ni vedel pomagati."

"Tako, v slamnici je bil skrit," je presenečen šepetal Kugler.

"Da," je nadaljeval svedok. "Osmi človek je bil popotnik, ki se mu je priključil na cesti, kjer so ga preganjali. Prav tedaj je imel vnetje pokostnice in je blaznel od bolečine. Bratee, mnogo si pretrpel. Poslednji je bil orožnik, ki ga je pobil, tik preden je umrl."

"Zakaj je moril?" je vprašal predsednik.

"Iz istega vzroka, kakor drugi ljudje," je odgovoril Bog. "Iz zlobe, iz želje po denarju, iz osvete in slučajno včasih, iz veselja in drugič iz potrebe. Bil je radodaren in je včasih pomagal ljudem. Bil je ljubezniv do čenok, red je

imel živali in držal je dano besedo. Naj navedem njegove dobre lastnosti."

"Hvala," je rekel predsednik, "ni potrebno. Obtožencu morete kaj navesti v svojo obrambo?"

"Ne," je rekel Kugler ravnodušno, kaj ti zdaj mu je bilo res vse eno.

"Sodniki se podajo k posvetovanju," je proglasil predsednik in trije posvetovalci so se oddaljili. Bog in Kugler sta ostala v sodni dvorani.

"Kdo so ti le?" je vprašal Kugler kažoč z glavo za odhajajočimi.

"Ljudje kakor ti," je odgovoril Bog. "Na svetu so bili sodniki in zdaj sodijo tudi tu."

Kugler si je grizel prste.

"Mislim sem — doslej se nisem brigal za to, ali — priča koval sem, da boste sodili vi, kakor — kakor —"

"Kakor Bog," je dokončal (Nadaljevanje na 4. str.)

Poljub na Japonskem

Japonci si ne delajo nobenih sivilh las, kadar spravljajo s svojimi bombami in bajoneti sto tisoče kitajskih ljudi, večina žene, starce in otroke na drugi svet. V drugih ozirih pa so tipično svetohludski, na primer v zadevah "javne morale."

Kdor živi v Tokiju, mestu, ki šteje 6 milijonov ljudi, mora biti ob 11. zvečer doma, tako določa stroga odredba. Če pa živiš v kakem predmestju, si lahko noč spremeniš v dan, ne da bi se kelo za to brigal.

V Tokiju je samo osem plesnih lokalov in tudi ti morajo biti ob 11. zvečer zaprti. Zaprto jih pa seveda večinoma že prej, ker je treba prej domov in se "dostojna" ženska v tako pozni uri ne sme več kazati na cesti. Isto je s kinematografi. Tudi ti se zaprejo

dovolj zgodaj, da morejo obiskovalci pravočasno domov.

Japonska filmska cenzura je slavno znana. Predvajati ne smejo filmov, ki kažejo zločince, prelivanje krvi, železniške katastrofe ali vladarske osebnosti s človeške strani. Pozabiti ne smemo, da velja cesar na Japonskem za božanstvo. Prepovedani so v filmu tudi poljubi. Tudi v naslovih in napisih filmov ne sme biti besede poljub. Kdor polaga kakšno važnost na nočno življenje, ne najde v Tokiju nič temu podobnega, pač pa v sosodni Jokohami. A celo tam se dogaja, da policija ponoči ustavi avto, v katerem sedita kakšen moški in ženska, ker se hoče prepričati, da-li sta poročena. Če nista ali pa če tega ne moreta dokazati, mora dama takoj izstopiti in iti sa-

BLAZNIKOVA Pratika

za leto 1939

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

ma domov. Če bi komu prišlo na um, da bi svojemu dekletu na primer pred njenimi vrati za slovo dal poljub, bi se mu lahko zgodilo, da bi mu dekletu to noč zaprli. Skratka, dežela do skrajnosti normirane in paragrafirane morale, vsaj v majhnih stvareh.

Poučni spisi:

AHN'S NEW AMERICAN INTERPRETER. — Trda vez. 279 strani. Cena \$1.10
Učna knjiga za Nemce in za one, ki so nemščine zmožni.

AMERIKA IN AMERIKANCI. Spisal Rev. J. M. Trunk. (608 strani.) Trdo vezano
Opis posameznih držav; priseljevanje Slovencev; njihova društva in druge narodne ustanove. Bogato ilustrirano. Cena \$5.00

ANGLEŠKO SLOVENSKO BEBILLO. Sestavi dr. F. J. Kern. Vezano. Cena \$2.00

BURSKA VOJSKA. 95 strani. Cena 40c

BODOČI DRŽAVLJANI naj naročite knjžico — "How to become a citizen of the United States".
V tej knjžici so vsa pojasnila in zakoni za naseljenec. Cena 35c.

BREZPOSELNOST IN PROBLEMI SKRBTVA ZA BREZPOSELNE. 75 strani. Cena 35c.

DENAR. Spisal dr. Karl Engliš. 236 strani
Denarni problem je zelo zapleten in težaven in ga ni mogoče storiti vsakomur jasnega. Pisatelj, ki je znan češki narodno-gospodarski strokovnjak, je razširil svoje delo tako, da bo služilo slehernemu kot orientacijski spis o denarju. Cena 80c.

DOMAČI ŽIVINOZDRAVNIK, spisal Franjo Dular. 278 strani. Cena trda vez. Cena \$1.50
Zelo koristna knjiga za vsakega živinorejca; opis raznih bolezni in zdravljenje; slike.

DO ORHIDA DO BITOLJE. 102 strani.
Zanimiv potopis s slikami iz tih krajev naše stare domovine, ki so Slovincem le malo znani. Cena 70c.

GOVEDOREJA. Spisal R. Legvart. 143 strani. S slikami. Cena \$1.25

IZ TAJNOSTI PRIRODE. 83 strani.
Poljudni spis o naravoslovju in svetovnanstvu. Cena 50c.

KOKOŠJEREJA. Sestavi Valentin Razinger, 64 strani. Cena trdovez 50 Broš. 35

KRATKA SRBSKA GRAMATIKA. 68 strani. Cena 30c.

KRATKA ZGODOVINA SLOVENCEV, REKAVTOV IN SRBOV. 95 strani. Cena 30c.

KNJIGA O LEPEM VEDENJU. (Urban.) Vez. Cena \$1.25

KNJIGA O DOSTOJNEM VEDENJU. 111 str. Cena 50c.

KUBIČNA RAČUNICA. Trda vez. 144 str.
Navodila za izračunanje okroglega, rezanega in tesanega lesa. Cena 75c.

LJUDSKA KUJARICA, najnovejša in praktična zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

MATERIJA IN ENERGIJA. Spisal dr. Lavo Čermelj. S slikami. 190 stran. Nauk o atomih, molekulah in elektronih. Poljudno pisana razprava o poslednjem sodobnem znanosti. Cena \$1.25

MLEKARSTVO. Spisal Anton Pevc. S slikami. 108 strani.
Knjiga za mlekarje in ljubitelje mlekarstva sploh. Cena \$1.00

Kuharske KNJIGE

LJUDSKA KUJARICA

Najnovejša zbirka navodil za kuhinjo in dom. Cena 50c.

KUHARICA

965 navodil, 255 strani. Cena: broš. \$1.25, vez. \$1.50

SLOVENSKA KUJARICA

Najpopolnejša izdaja, 728 strani.

\$5.00

NAROD, ki IZUMIRA. 101 strani.
Poljuden opis najsevernejšega naroda na svetu, njegove šege in navade. Cena 40c.

NAŠE ŠKODLJIVE ŽIVALI v POLDOBI in BESEDI. Opisal Fran Erjavec, 224 strani. Broš. Cena 40c.

OBRTNO KNJIGOVODSTVO. 258 strani. Vez. Knjiga je namenjena v prvi vrsti za stavbno, umetno in strojno ključavničarstvo ter železnodarstvo. Cena \$2.50

ODKRITJE AMERIKE, spisal H. MAJAK. Trije deli: 162, 141, 123 strani. Cena mehko vez. Poljuden in natančen opis odkritja novega sveta. Spis se čita kakor zanimiva povest ter je sestavljen po najboljših virih. Cena 50c.

PRAKTIČNI RAČUNAR. Trda vez. 251 str. Priročna knjžica, ki vsebuje vse, kar je pri nakupu in prodaji potrebno. Cena 75c.

PROBLEMI SODOBNE FILOZOFIJE. Spisal dr. F. Veber. 341 strani.
Knjigo toplo priporočamo vsakomur, ki se hoče seznaniti z glavnimi črtami sodobne filozofije. Cena 70c.

RUSKI REALIZEM. Spisal dr. Ivan Prijatelj. 413 strani.
V knjigi so opisani predhodniki in idejni utemeljitelji te svojevrstne ruske struje. Cena \$1.50

SPOMINI. (Spisal: Jože Lavtižar.) 243 strani.
V tej knjži ožja naš znani potopisec župnik Lavtižar spomine na svoja brezštevila potovanja. Cena \$1.50

SPLOŠNI PODUR, KAKO OBDELOVATI IN IZBOLJŠATI POLJE IN VRTOVE. Cena broš. Cena 50c.

SLOV.-ANGLEŠKI IN ANGLEŠKO-SLOVEN-SLOVAR. 148 strani. Cena 90c.

SLOVENSKO-NEMŠKI SLOVAR. 143 str.
Druga polovica knjige vsebuje nemško-slovenski slovar in kratko slovnico slovenskega in nemškega jezika. Cena 40c.

UVOD V FILOZOFIJO. Spisal dr. Franc Veber. 352 strani. Cena 75c.

UMNI KMETOVALEC. Spisal Franc Povše. Cena broš. Cena 50c.

VELIKI VSEVEDEŽ. 144 strani.
Zbirka zanimivih in kratkočasnih spretnosti; burke in šaljijski poskusi; vedeževalna tabela; punktiranje; zastavice. Cena \$1.45

VODNIKI IN PREBOKI. 128 strani.
Knjiga je izšla v založbi Vodnikove družbe ter vsebuje življenjske moč, ki so s svojim delom privedli slovenski narod iz suženjstva v svobodo. Cena 60c.

ZNANSTVENA KNJIZNICA. 78 strani.
Zanimivosti iz ruske zgodovine in natančen opis vojaške republike zaporoških kosakov. Cena 50c.

ZDRAVILNA ŽELIŠČA. 62 strani. Cena 50c.

VERNE DUŠE V VICAH. Spisal Prosper Merimee. 80 strani. Cena... 30
Eden najboljših spisov francoskega mojstra, vsota iz našega kmetijskega življenja.

VOLK SPOKORNIK (spisal Franc Meško; s "Humor") \$1.00
Trda vez. 1.20

ZADNJI DNEVI NESREČNEGA KRALJA 60c

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 52,000

PREMOŽENJE: \$8,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

SLEHERNI

včasih greši.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA
ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

37

"Zelo dober, prikupljiv fant," pravi gospa Reichertova. Toda Gunda takoj prične govoriti o čem drugem. Ni hotela pritrditi, pa tudi ne povedati svojega mnenja, kajti sicer bi ji izdala svoje resnične občutke.

Greste proti domu in gospa Reichertova smatra svoj izprehod za končan. Gunda pa hoče še nekoliko hoditi in ker si misli, da je dr. Roland odšel, gre zopet proti jezeru in skozi vrata v ograji in po stezi dalje.

S pospešenimi koraki gre proti jezeru in gre dalje v isti smeri, v katero je šel dr. Roland. Še ne prde daleč, ko ga zagleda sedeti na klopi poleg jezera. Korak se ji vstavi, takoj se hoče zopet vrniti, tedaj pa Roland že poskoči in ji stopi nasproti.

"Ali sem sedaj srečen, ali ne? Ravno sem hotel iti dalje, ko sem nekaj časa tukaj počival, tedaj pa sem vas videl prihajati in sem seveda ostal."

Gunda zardi in se jezi, ko začuti, da so ji lica vroča. "Tako —" s težavo spravi skozi ustnice. In jezi se tudi zaradi tega, ker se sama sebi zdi zelo neumnica, ker ji ni prišlo nič drugega skozi ustnice.

Roland pa zopet povzame besedo: "Veste kaj se mi zdi in kaj vam moram na vsak način povedati?"

"Kaj?"

"Da zelo grdo postopate z menoj. Prejšnjo nedeljo sem cele ure taval okoli v upanju, da vas bom videl, toda se niste pokazali. Danes pa, — no, ste se tudi komaj zmenili za mene. Gospa Reichertova je mnogo bolj prijazna kot pa vi."

Gunda se pokorajši in ko gre dalje, pravi skoro brezpomembno:

"Žal, da je gospa Reichertova že šla v hišo in zato z njo ne morete več govoriti."

Roland jo žareče pogleda.

"Verjemite mi, gospica Gunda, da me v resnici zelo veseli, da morem enkrat sam z vami govoriti. Dovolj težko ste mi napravili, da imam dovoljenje za to."

"Ne vem, da bi vam bila to dovolila, toda vi, predrzneš, za to niti ne vprašate."

To je hotela Gunda povedati hladno in odbijalno, toda Roland in tudi Gunda gledata tako smešno resna pri teh besedah, da se oba glasno zasmejeta.

"Zato pa bova sedaj pametno govorila," pravi Roland.

"Kako pa kaj gre vašemu gospodu bratu?"

"Hvala, zelo dobro."

"Ali je s svojo službo zadovoljen?"

"Da, zelo zadovoljen."

"Ali je v Švici nameščen kot inženir?"

"Kako pa pridete na to vprašanje?"

"No, to sem si mislil, ker mi je gospa Pliska, ki je tako prijazna in toliko govorila, povedala, da je vaš brat inženir in da je dobil sijajno službo in je takoj odpotoval v Švico. Ali nisem zelo iznajdljiv in dober odvetnik?"

Gunda se zasmeje.

"Tukaj pa niste pokazali mnogo svoje zmožnosti in v resnici ne vem, ako bi vas hotela vzeti za svojega zagovornika."

Roland jo začuden pogleda in Gunda prične pojasnjevati.

"Da je inženir, imate prav. Sedaj pa je tajnik gospoda Werderja in z njim in njegovo hčerjo v St. Moritzu na zimskem športu. Ali je sedaj zadovoljen vaši radovednosti?"

"Prav lepa hvala, hvala, lepa gospica. Še nekaj. Ali se bo vaš gospod brat kaj kmalu vrnil v Berlin?"

"Prav kmalu; mogoče že v nekaj dneh."

"To je dobro."

Gunda ga malo začudeno pogleda.

"Kaj je dobro?"

"Da morem tega prikupljivega mladega moža spoznati."

Ako boste enkrat stanovali v hiši mojih staršev, in vas bo vaš brat obiskoval, tedaj saj upam, da se bom z njim spoznal."

Hans Roland je bil optimist in sam pri sebi je trdno sklenil, da mora to ljubko dekle, ki se ga je navidezno tako branilo, ki pa se mu v resnici ni moglo več ubraniti, biti njegovo.

Gunda prêne nekaj hitreje hoditi, pa sama ne ve, zakaj. Ali se je balala? Ne, toda njegova bližina, njegova stalna veselost, njegova živahnost, vse to jo je povsem prevzelo.

"Sedaj pa se moram vrniti, ker nočem biti prepozna," mu naenkrat pravi.

In kot bi bilo samo po sebi najbolj razumljivo na svetu, ji Roland odgovori:

"Dobro, pa se obrnite."

Gunda je bila razoročena. Tega človeka ni bilo mogoče spraviti iz ravnotežja. Toda sama je že bila v popolni zadregi. Ko bi pokazal še malo več poguma, tedaj — in Gunda zopet koraka dalje.

Pri vrtnih vratih se pristrčno poslovita. Gunda se voč ne upira in ni nejevoljna. Hans Roland dolgo stiska njeno malo roko. In Gunda mu dovoli.

"Kdaj se zopet vidiva?" jo smeje vpraša.

"Videl! To vendar ne gra. Ne — ne morem — ne smem. Saj veste. Moj brat, Werderjeva družina in oh — pomislite, kar je bil danes popoldne in ne mislite več na to. Ljubši mi je tako."

Toda, kakor bi vedel, da je bilo to, kar je Gunda ravno kar izgovorila, prav velika laž, in kot bi čutil, da v njenem srcu gleda popolnoma drugače, kot pa je kazala, in da samo ni vedela, kaj bi z novimi, nepoznanimi občutki, jo nenadoma privije k sebi in jo pristrčno in iskreno poljubi na ustnice. Nato pa jo izpusti, ji stisne roko in predno Gunda vse to razume, Roland že teče po potu dalje in še enkrat zakliče:

"Na skorajšnje veselo svidenje!"

"Predrznež! — Ljubi predrznež!" mrmra vsa zmedena pred se, nato pa gre skozi vrt proti hiši.

Nato Roland postoji sredi pota, s klobukom v roki, dokler mu Gunda ne izgine izpred očmi.

(Dalje urisodnja.)

Malo pogleda v preteklost

Dogodki se odigravajo tako hitro, da je tisto, kar nas zanima, jutri že zbledelo, mesec dni pozneje pa je pozabljeno. Leto 1939 nas spominja na vrsto dogodkov, ki kažejo še danes v mnogem svoje posledice, ne da bi se jih ljudje prav zavedali.

Pred desetimi leti smo bili vsi pod vtisom strahovne zime 1928-29, na katero nas hoče letošnja zima spet spomniti.

Dvajset let tega, leta 1919 je divjala prve tri mesece v Nemčiji grozotna državljanska vojna, v kateri so imeli glavno besedo topovi, strojnice in letala. Najhuje je bilo v Berlinu, kjer je upor špartakovcev zahteval tisoče smrtnih žrtev. Dne 21. junija istega leta se je pred očmi Angležev v zalivu Scapa-Flow po iniciativi njenih poveljnikov in moštva potopilo internirano nemško vojno brodovje, 74 edinic. Dogodek je napravil na ves svet velik vtis in je dal slutiti težave, ki jih bo imel svet s premagano Nemčijo. Angleži so potopljene ladje pozneje dvignili, niso jih pa mogli uporabiti za nič drugega, kakor za staro železo.

Na Madžarskem je od 21. marca do 1. avgusta imela v rokah moč strahovlada Bele Kuna. Zadušila se je končno, takorekoč v lastni krvi.

Pred 25. leti, leta 1914 je bila vrsta velikih dogodkov, ki bodo zapisani za vse čase v knjigi svetovne zgodovine. 28. julija se je začela svetovna vojna, ob koncu istega leta je bilo že 7660 milijonov ljudi v vojnem stanju, približno polovica tedanjega človeštva.

V avgustu 1914 je umrl papež Pij X.

Pred tridesetimi leti, leta 1909, so imeli v večno nemirni Španiji krvave nemire, ki so dosegli višek v Kataloniji, kjer so uporniki zažgali med drugim 38 samostanov in cerkva, ter pobili mnogo duhovnikov in nun. V španskem Maroku je divjala vojna z Rifskimi Kabilami. Dne 25. julija je Louis Bleriot z enokrovnikom kot prvi preletel Rokavski preliv med Calaisom in Dovrom, dogodek, ki je uvelodil takorekoč novo dobo v razvoju mlade aviatike.

Pred petdesetimi leti leta 1889, se je zgodila ena izmed najtemnejših tragedij, kar jih pozna svetovna zgodovina. V noči od 29. na 30. januarja sta v lovskem gradu Mayerlingu izvršila samomor avstrijski prestolonaslednik Rudolf in njegova ljubavnica baronesa Marija Večera. Kakšno senzacijo je zbudil ta dogodek, vemo že vsi, saj pozneje ni minilo leto, da bi se ne pojavila kakšna nova verzija o tej drami. Šele dolgo po zlomu monarhije, ko so odprli državne arhive, je prišlo nekaj luči v to temno ljubezensko zgodbo.

V letu 1859 je zletela v zrak avstrijska vojna ladja "Triton" in sicer pri Dubrovniku. To je bilo dne 8. maja. V oktobru je izginil med viharjem ob angleški obali v globino angleški potniški parnik, "Royal Charter" in z njim je ginilo 459 ljudi.

Pred pet in osemdesetimi leti leta 1854 je pobrala kolera v Evropi 150.000 oseb. V Španiji so imeli običajni vojaški upor, ki so ga zadušili s krvjo. Na Ktajskem je bila običajna državljanska vojna. V vojnem stanju je bila tudi Rusija s Turčijo.

Pred sto tridesetimi leti, leta 1809, je v maju Napoleon pri Aspernu doživel svoj prvi veliki poraz. Teden dni pozneje so Tirolci pod Andrejem Hoferjem na gori Isel pri Inomostu tako odločno potolkli bavarsko Napoleonovo divizijo, da se je Tirolska začasno osvobodila tujega gospodarstva. Bilo je usodno leto v Korzičano.

vi karieri in je dalo navzlic njegovim poznejšim zmagam slutiti, da bo njegova zvezda kmalu zatnila.

Pred 150. leti, leta 1789, pa je zabesnela francoska revolucija. 12. julija je prišlo v Parizu do prvega krvavega spopada. 13. julija se je ustanovila meščanska milica in revolucionarna mešana uprava. Dne 14. julija je sledil že nasok na Bastiljo. Po zavzetju te trdnjave monarhistične vladavine se je revolucija razširila takoj na vso deželo. Začela se je nova doba v zgodovini. Tako bi lahko po desetletjih in petletjih nazaj zasledovali tragično zgodovino človeštva. In kaj nam prinese letošnje leto z usodno devetico?

TUJSKI PROMET V CELJU.
V mesecu decembru je obiskalo Celje 926 tujcev (799 Jugoslovancev in 127 inozemcev), nasproti 1078 v lanskem decembru. — Pri celjski borzi dela je 1. januarja v evidenci 864 brezposelnih (752 moških in 112 žensk.) Brezposelnost je v zadnjem času znatno narasla.

AKO VAS ZANIMA LEPO ČITIVO, NAROČITE SI SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR ZA LETO 1939.

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

ZEMLJEVIDI

ZNIŽANE
CENE

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

JUGOSLAVIJA 25

CANADA 40

ZEMLJEVID CELEGA SVETA 25

Cena 25

ZEMLJEVID AVSTRIJSKE-ITALIJANSKE FRONTE

(L. 1918) 25

Cena 25

ZDRUŽENIH DRŽAV

Mali zemljevid (velikost 12x20 inčev) 10

Cena 10

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Missisipi, Washington, Wyoming

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov

POŠILJATE NAROČNINO NA: UPRAVA "GLAS NARODA"

216 W. 18th ST., NEW YORK

Cena 20 centov